

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Pál András ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Palotás Gábor ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony megszüntetés jogellenességének megállapítása iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 29.M.2087/2006. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 55.Mf.635.118/2008/6 számú közbenső ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2011. szeptember 14. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 55.Mf.635.118/2008/6. számú közbenső ítéletét hatályában fenntartja. Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az felperesnek - tizenöt napon belül - 10.000 (tízezer) forint és 2.500 (kettőezer-ötszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget. A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

I n d o k o l á s :

A felperes 1991. február 11-étől állt az alperes alkalmazásában. A munkaviszonya 2006. március 20-án kelt rendes felmondással 2006. június 18. napjával került megszüntetésre. A munkáltató intézkedését az alperes részéről R.SZ.I. igazgató-helyettes írta alá.

A felperes a keresetében a rendes felmondás jogellenességének megállapítását és az ahhoz fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte arra hivatkozással, hogy az nem a munkáltatói jogkör gyakorlójától származott. A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 29.M.20.087/2006/27. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát, és az a közbenső ítélet jogerőre emelkedésének napjával szűnik meg. A munkaügyi bíróság ítéletében hivatkozott az Mt. 74. § (2) bekezdésében foglaltakra, a Gt. 28. § (1) bekezdésére, valamint az MNB-ről szóló 2001. évi LVIII. tv. 60. §-ában, illetve az 52. § (4) bekezdés c) pontjában foglaltakra. Megállapította, hogy a részvénytársasági formában működő alperes esetén főszabályként a Gt. alapján a munkáltatói jogokat az igazgatóság gyakorolja. A Gt. 28. § (2) bekezdésében foglaltak szerint e jog delegálására kizárólag az alapító okirat, vagy a legfőbb szerv (közgyűlés) határozata alapján van lehetőség. Az MNB-ről szóló törvény pedig a munkáltatói jogkör gyakorlásáról, illetve annak delegálásáról nem rendelkezik, így a Gt. rendelkezései alkalmazandók az alperes esetében is. Az MNB-ről szóló törvényben az igazgatóság hatáskörébe utalt szervezettel és belső irányítással összefüggő kérdések jóváhagyása nem foglalja magában a munkáltatói jogok gyakorlását. Minderre tekintettel a bíróság azt állapította meg, hogy a munkáltatói jogkör delegálására nem a Gt.-ben foglaltak szerint került sor, így a megszüntető intézkedés nem a munkáltatói jogkör gyakorlójától származott, ezért jogellenes. Az alperes fellebbezése

folytán eljárta Fővárosi Bíróság 55.Mf.635.118/2008/6. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyta. A másodfokú bíróság mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az MNB-ről szóló törvény tartalmazott-e a Gt-től eltérő szabályokat a munkáltatói jogkörre vonatkozólag. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette a Gt. 28. §-ának (1) és (2) bekezdésében megfogalmazott törvényi szabályokat, amelyek valamennyi munkáltatóra hatályosultak, ezért azt kellett vizsgálni, hogy az MNB-ről szóló törvény ehhez képest milyen tartalmú eltéréseket mutat. A másodfokú bíróság ebben a körben értékelte az alapító okirat rendelkezéseit, nevezetesen a pontban foglaltakat. Ebből kitűnt, hogy az igazgatóság hatáskörére, és így az igazgatóságra az MNB törvényt, illetve az igazgatóság ügyrendjét kell alkalmazni, mint irányadó rendelkezéseket. Az MNB-ről szóló törvényből sem lehetett azt megállapítani, hogy alapvető szabályozásában az igazgatóságot érintőleg a Gt-től eltért volna. A másodfokú bíróság döntőnek minősítette, hogy a speciális jogszabályban sincs a munkáltatói jogkör tekintetében továbbdelegálásra vonatkozó rendelkezés. Erre figyelemmel a Gt. 28. § (1) és (2) bekezdése irányadó, figyelemmel az EBH.2003.977. számú eseti döntésre is. A másodfokú bíróság álláspontja szerint R.SZ.I. igazgató-helyettes tekintetében olyan személy szerinti munkáltatói jogkör átruházást az alperes nem igazolt, amely az alapító okirat rendelkezésén alapult volna, így a munkáltató intézkedése jogellenes. Az alperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet „megváltoztatására” és annak megállapítására irányult, hogy az alperes jogszerűen szüntette meg a felperes munkaviszonyát. A perköltség viselésére is kérte kötelezni a munkavállalót. Az alperes álláspontja szerint az MNB-ről szóló törvény 52. § (4) bekezdése részletesen szabályozta az alperes igazgatóságának feladatait, így annak c) pontja rögzítette, hogy „az MNB szervezetével és belső irányításával összefüggő kérdések jóváhagyása” az igazgatóság feladata, azaz teljes mértékben az igazgatóság részére biztosította a szervezet kialakításának és irányításának jogát. Ennek nyilvánvalóan meghatározó része a munkáltatói jogok gyakorlásának meghatározása. A munkáltatói jogkörök gyakorlása és delegálása vonatkozásában nem érvényesülhet az MNB törvény 70. §-ának rendelkezése, mivel azt ezen törvény 52. §-ának (4) bekezdése a Gt-től eltérően rendezi. A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős közbenső ítélet hatályában való fenntartására irányult. Álláspontja szerint mind az első-, mind a másodfokú bíróság a jogszabályoknak megfelelően állapították meg, hogy a felperes rendes felmondása nem a munkáltatói jogkör gyakorlójától származott, így az jogellenes volt.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos. A perbeli időben hatályos 1997. évi CLIV. tv. (Gt.) 28. §-ának (1) és (2) bekezdése szerint a gazdasági társaság munkavállalóival szemben a munkáltatói jogokat – ha a társasági szerződés (alapító okirat, alapszabály) ettől

eltérően nem rendelkezik - a vezető tisztségviselő gyakorolja. Részvénytársaság esetében a munkáltatói jogok gyakorlása az alapító okiratban (alapszabályban) meghatározott keretek között az igazgatóság feladata. A társasági szerződés (alapító okirat), vagy a társaság legfőbb szervének határozata a munkáltatói jogok gyakorlását - több vezető tisztségviselő esetében - az egyik vezető tisztségviselőre, illetve más, a gazdasági társasággal munkaviszonyban álló személyre ruházhatja át. Tekintettel arra, hogy az alperes részvénytársaság esetében elsődlegesen az MNB-ről szóló 2001. évi LVIII. tv. előírásai az irányadóak, az eljáró bíróságok helytállónan tették vizsgálat tárgyává azt, hogy a speciális szabály az általánostól eltérő előírásokat rögzített-e. A 2001. évi LVIII. tv. 70. §-a szerint a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXIV. törvény rendelkezéseit az MNB tekintetében az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni. Ugyanezen törvény 52. §-ának (1) bekezdés e szerint az igazgatóság felelős a monetáris tanács döntéseinek végrehajtásáért, és az MNB működésének irányításáért. A (4) bekezdés c) pontja szerint pedig az igazgatóság hatáskörébe tartozik az MNB szervezetével és belső irányításával összefüggő kérdések jóváhagyása.

Helytállónan fejtette ki a másodfokú bíróság, hogy az MNB-ről szóló jogszabályban sincs a munkáltatói jogkör továbbdelegálására vonatkozó eltérő szabályozás a Gt. hivatkozott rendelkezéséhez képest. Alaptalan azon felülvizsgálati érvelés, hogy jogszabály biztosította az igazgatóság részére a szervezet kialakításának és „irányítása meghatározásának” jogát, amelyek része a munkáltatói jogkör gyakorlása. A következetes ítélkezési gyakorlat szerint a hivatkozott jogszabályt (mint különös szabályt) ilyen kiterjesztő módon nem lehet értelmezni, a munkáltatói jogkör gyakorlásának és átruházásának joga nem sorolható a szervezet kialakítására és irányítására vonatkozó jogosultságok közé, annak delegálása csak egyértelműen lehetséges, amely az alperesnél a törvényben előírt módon történhet meg. Mindebből következően helytállónan állapították meg az eljáró bíróságok, hogy R.SZ.I. igazgató-helyettes munkáltatói jogosultságát az alperes nem igazolta az alapító okirat alapján sem, így a felmondás jogellenes volt tekintettel arra, hogy olyan személytől származott, aki nem rendelkezett munkáltatói jogkörrel. A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.

Az alperes a Pp. 78. §-ának (1) bekezdés e alapján köteles a felperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli tekintettel arra, hogy az Itv. 5. §-ának (1) bekezdés i) pontja alapján az alperes teljes személyes illetékmentességben részesül.

Budapest, 2011. szeptember 14.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelül: Nné tisztviselő